

Títol de l'experiència

Integració del rol de la Infermera Especialitzada en diabetis en l'Atenció Especialitzada i Primària dels pacients amb Diabetis Mellitus tipus2

Autors

- Cristina Colungo. IEDRAE, D.U.I CAPSBE, DUI IMDM. Unitat de Diabetis. Servei d'Endocrinologia i Nutrició. ICMDM, Hospital Clínic i Universitari de Barcelona.
- Carla Cabré. IEDRAE, DUI IMDM. Unitat de Diabetis. Servei d'Endocrinologia i Nutrició. ICMDM, Hospital Clínic i Universitari de Barcelona.
- Dr. Ignacio Conget, Unitat de Diabetis. Servei d'Endocrinologia i Nutrició. ICMDM, Hospital Clínic i Universitari de Barcelona.
- Dr. Enric Esmatjes. Unitat de Diabetis. Servei d'Endocrinologia i Nutrició. ICMDM, Hospital Clínic i Universitari de Barcelona.
- Marga Jansà, DUI. Unitat de Diabetis. Servei d'Endocrinologia i Nutrició. ICMDM, Hospital Clínic i Universitari de Barcelona.
- Dra. Irene Vinagre. Unitat de Diabetis. Servei d'Endocrinologia i Nutrició. ICMDM, Hospital Clínic i Universitari de Barcelona.

Nom i cognoms de la persona de contacte

Cristina Colungo Francia. Telèfon: 626171182

Adreça electrònica: ccolungo@clinic.cat

Introducció

La Diabetis Mellitus tipus 2 (DM2) és una malaltia amb una prevalença del 13,8% en la població espanyola. El seu abordatge és majoritàriament en Atenció Primària (AP), en col·laboració amb l'Atenció Especialitzada d'Endocrinologia (RAEEND). Al 2016 neix un nou projecte d'Infermera Especialitzada de Diabetis en la RAE (IEDRAE) amb l'objectiu d'incorporar una figura d'enllaç en el model d'atenció integrada (Endocrinologia-Primària) i de reconèixer el rol de la infermera especialitzada en els Centres d'Atenció Primària (CAPs), complementant l'atenció multidisciplinària en el territori.

Experiència innovadora de dos anys de durada, implementada en 9 CAPs de l'àrea de referència de l'hospital, per a població amb DM2 atesa als CAPs.

Objectius

Valorar la inclusió de les IEDRAE i avaluar l'impacte dels quatre objectius específics que portarà a terme:

- 1) Dissenyar i avaluar el Programa d'Atenció i Educació Terapèutica d'Optimització (PAET-Optimització EEDRAE), a pacients amb tractament amb 2 o més dosis d'insulina amb mal control metabòlic i derivats a la RAEEND.
- 2) Dinamitzar la implementació del Programa d'Atenció i Educació Terapèutica al pacient que debuta amb DM2 (PAET-Debut DM2) als CAP que encara no s'ha establert.
- 3) Dissenyar, implementar i dinamitzar un Programa d'Atenció al pacient amb DM2 que inicia tractament amb insulina basal (PAET-insulinització BASAL) en AP.
- 4) Dinamitzar la consultoria d'infermeria d'AP.

El rol de les IEDRAE incorporades als CAPs és dissenyar, dinamitzar i donar suport a la implementació de programes educatius segons les necessitats del territori. Formen les infermeres d'AP i proporcionen atenció i educació terapèutica mitjançant un programa estructurat dissenyat per a aquells pacients en tractament amb 2 o més dosis d'insulina i amb mal control metabòlic PAET-Optimització derivats al endocrinòleg. Aquests pacients rebran un seguiment individual i grupal durant sis mesos.

La implementació de programes estructurats permet consensuar continguts, reconèixer funcions dels professionals, organitzar recursos i afavoreixen la interrelació i comunicació entre diferents àmbits assistencials. L'educació terapèutica permet l'apoderament del pacient per a aconseguir modificar actituds i hàbits amb la finalitat d'optimitzar metabòlic, prevenir complicacions cròniques i millorar la qualitat de vida.

Resultats

El projecte s'inicia en 9 centres d'AP l'octubre 2016 i finalitzarà el febrer 2018.

El PAET-Optimització ha finalitzat el seu període d'inclusió de pacients amb una n=180. L'Anàlisi de dades clíniques, educatives i de satisfacció dels pacients i professionals s'iniciarà al gener 2018.

El PAET-DebutDM2 iniciat al 2012 implementat en 5 CAPs, continua la seva extensió territorial. Al febrer 2017 jornada de formació als referents Metges de Família i Infermeres de 6 nous CAPs (2 fora d'aquest projecte). S'ha fet la difusió al 100% i posat en marxa en 67%.

Del PAET-InsulinitzacióBASAL s'ha fet la formació, difusió i entrega de les Guies d'insulinització als professionals en 8 dels 9 centres. Estem pendent dels resultats del nombre de pacients insulinitzats i l'experiència dels professionals.

Les consultories són un bon recurs per treure el màxim rendiment, per fomentar els coneixements i l'apoderament dels professionals. S'han realitzat 37 sessions en els 9 CAPs.

Conclusions

Aquesta experiència és innovadora al integrar la figura d'Infermera Especialitzada en Diabetis en la RAE i dinamitzar l'atenció de la malaltia en AP. Aquesta figura pretén ser una estratègia complementària en l'atenció i la interacció d'equips (metge/infermera) entre l'Atenció Primària i Hospitalària.

És una iniciativa local, però amb clara vocació de servir com a experiència exportable a altres entorns i mantenir continuïtat en el territori.